

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/912/2015
Identifikačné číslo spisu:	2111219600
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2111219600.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu K. S., bývajúceho v J., G. XX, v dovolacom konaní zastúpeného Mgr. Romanou Paliderovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Jégého 19, proti žalovanému Bytovému družstvu so sídlom v Trnave, Ludvika van Beethovena 26, Trnava, IČO: 00 175 480, o zaplatenie 106,59 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 16C/129/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 28. októbra 2013 sp. zn. 23Co/72/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. decembra 2012 č. k. 16C/129/2011-115 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 37,92 eura s príslušenstvom titulom reklamy a sumy 68,67 eura s príslušenstvom titulom odmeny za výkon práce predsedu bloku. Zároveň rozhodol aj o trovách konania. Zamietnutie žaloby odôvodnil jej nedôvodnosťou a premlčaním časti uplatnených nárokov. Uviedol, že odmena za reklamu a odmena zástupcovi vlastníkov bytov a nebytových priestorov, podlieha schváleniu na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Prehlasovaný vlastník má zákonom garantovanú možnosť obrátiť sa na súd, čo žalobca nevyužil. Z výsledkov vykonaného dokazovania navyše vyplynulo, že žalobcovi nevznikla žiadna škoda, strata a ani nedošlo k neoprávnenému zásahu do jeho práv. Žalobu žalobcu preto v celom rozsahu zamietol.

2. O odvolaní žalobcu Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 28. októbra 2013 sp. zn. 23Co/72/2013 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, rozhodol o trovách konania a návrh žalobcu na pripustenie zmeny petitu zamietol. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou (§ 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok - ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“), stotožňujúc sa v plnom rozsahu aj s jeho odôvodnením (§ 219 ods. 2 O. s. p.). Nepripustenie zmeny žaloby odôvodnil tým, že výsledky doterajšieho konania by nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Dovolanie odôvodnil tým, že sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.), pretože odvolací súd sa nezaoberal jeho odvolacími námietkami. Rozhodnutie odvolacieho súdu je aj nezrozumiteľné a nejasné. Dovolanie odôvodnil aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože súd nevykonával ním navrhnuté dôkazy a vykonané dôkazy nesprávne hodnotil, ako aj tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Žiadal preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná aj po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. aj nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas na oprávnenou osobou zastúpenou v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., sa zaoberal prípustnosťou dovolania a dospel k záveru, že ho treba pre neprípustnosť odmietnuť.

7. Dovolaním bolo možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

8. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu boli upravené v ustanovení § 238 O. s. p. a § 237 O. s. p.

9. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platilo, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

10. V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Nejde ani o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné

a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

11. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p. ukladajúcim dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to strana sporu namieta alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

12. Procesné vady konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. žalobca nenamietal a ani najvyšší súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil ani podmienku prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., na ktorú poukazoval žalobca.

13. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení strany sporu, ktoré jej poskytuje právny poriadok.

14. Dovolací súd v súvislosti s námietkou žalobcu pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom sa táto norma uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (II. ÚS 76/07).

15. V tejto súvislosti treba upozorniť, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

16. Dovolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by v preskúmvanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety citovaného stanoviska. Tým, že sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, bolo potrebné odôvodnenie jeho rozsudku posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Súdy dostatočne vysvetlili, prečo považovali žalobu žalobcu za nedôvodnú a časť jeho nároku za premlčaný. Dali tak odpovede na podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci. Z odôvodnenia rozsudkov súdov nižších stupňov nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Dovolací súd považuje preto rozhodnutie odvolacieho súdu v kontexte s rozhodnutím súdu prvej

inštancie za riadne zdôvodnené a za presvedčivé. Okolnosť, že táto odpoveď žalobcu neuspokojuje neznamená, že odôvodnenie nesplňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek žalobcu.

17. Dovolací súd dodáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaoberá správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

18. Dovolacia námietka žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nezrozumiteľné a nejasné, je preto neopodstatnená.

19. Žalobca dovolanie odôvodnil aj tým, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, resp. ich vôbec nezohľadnil, a teda, že riadne nezistil skutkový stav veci.

20. K týmto tvrdeniam žalobcu treba uviesť, že v prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal), nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. (pozri R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom podľa návrhu strany vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou súdu v základnom konaní, a preto ani nemôže byť porušením práva na spravodlivý proces, pokiaľ strany mali rovnakú možnosť navrhovať vykonanie dôkazov a k jednotlivým vykonaným dôkazom sa vyjadriť. Do obsahu práva strany občianskeho súdneho konania vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 Ústavy SR nepatrí právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdu ním vykonaných dôkazov, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov (pozri I. ÚS 98/97). Rovnako nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. ani v prípade námietky žalobcu spochybňujúcej nesprávnosť skutkových zistení. Dovoláním sa totiž nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Rovnako aj nevykonanie dôkazov navrhnutých stranou sporu nie je postupom, ktorým sa odníma strane sporu možnosť konať pred súdom.

21. Pokiaľ žalobca dovolanie odôvodnil aj nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) treba uviesť, že súdna prax je jednotná v tom, že nesprávne právne posúdenie veci je dovolacím dôvodom, avšak na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Aj za predpokladu, že by tvrdenie žalobcu bolo opodstatnené, (najvyšší súd ho z uvedeného aspektu neposudzoval), mohlo by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladalo by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p.

22. Len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že nie je oprávnený preskúmať ani správnosť postupu odvolacieho súdu pri aplikácii § 95 ods. 2 O. s. p., teda v konečnom dôsledku správnosť jeho rozhodnutia o neprípustení zmeny žaloby. Ide tu o výsledok vnútorného presvedčenia súdu a jeho myšlienkového postupu, ktorý z hľadiska ustanovenia § 237 O. s. p., prehodnocovať nemožno.

23. So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že v preskúmvanej veci dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O. s. p.. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

24. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy nevznikli.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.